

Мудра Олена Василівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м.Чернівці, Україна
o.mudra@chnu.edu.ua

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МОВНІЙ ОСВІТІ: ПЛАТФОРМА LATILL ДЛЯ РОБОТИ З ТЕКСТАМИ

Анотація. Розвиток навичок читання є важливою складовою мовної освіти, але для його ефективного здійснення необхідно використовувати тексти, які відповідають рівню знань учнів. Проєкт LATILL орієнтований на вирішення цієї проблеми через застосування інструментів штучного інтелекту, що дозволяють автоматизувати процес підбору відповідних матеріалів для навчання німецької мови як іноземної (DaF) або другої (DaZ). Цей підхід сприяє зручному доступу до текстів, які класифіковані за рівнями складності та тематичними напрямками, забезпечуючи тим самим персоналізований підхід до навчання. У статті розглянуто цілі, методологію та досягнення проєкту LATILL, а також його вплив на сучасну мовну освіту.

Ключові слова: штучний інтелект, мовна освіта, LATILL, адаптація текстів, розвиток навичок читання.

У сучасному світі швидкий розвиток технологій ставить нові вимоги до освітнього процесу, зокрема, в мовній освіті. Одним з основних аспектів ефективного навчання є розвиток навичок читання, що передбачає роботу з текстами, які відповідають рівню знань учнів і є цікавими для них. Проте, підбір таких текстів є серйозним викликом для викладачів, оскільки матеріали повинні бути автентичними, релевантними до навчальної теми та адаптованими до рівня

складності. Для подолання цих труднощів було розроблено цифрову платформу LATILL, яка використовує технології штучного інтелекту для автоматизованого підбору та класифікації текстів. Платформа сприяє кращій адаптації матеріалів до вимог Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (GER), що дозволяє викладачам з легкістю знаходити необхідні ресурси для своєї роботи.

Основними цілями проєкту LATILL є підтримка викладачів у процесі підбору та адаптації навчальних матеріалів:

- Надання доступу до різноманітних автентичних текстів, класифікованих за мовною складністю та тематичними напрямками. Це дає змогу педагогам обирати тексти, які відповідають рівню знань учнів і відповідно до навчальних цілей.
- Можливість тематичного пошуку текстів для різних навчальних контекстів. Платформа дозволяє здійснювати фільтрацію текстів не лише за рівнем складності, а й за конкретною тематикою, що дозволяє викладачам працювати з текстами, які максимально відповідають вимогам курсу.
- Інструменти для адаптації текстів відповідно до потреб учнів. Викладачі мають можливість не тільки обирати тексти, але й адаптувати їх, змінюючи рівень складності або акцентуючи увагу на певних аспектах матеріалу.
- Професійний розвиток викладачів, який здійснюється через тренінги та семінари, що фокусуються на використанні цифрових інструментів для ефективного навчання.

Платформа LATILL використовує алгоритми штучного інтелекту для автоматизованої класифікації текстів за кількома критеріями, що дає змогу підбирати матеріали, які відповідають потребам конкретної аудиторії. Основні функції платформи включають:

- Класифікація текстів: Тексти оцінюються за рівнем мовної складності та тематичною релевантністю згідно з рекомендаціями Загальноєвропейських

стандартів. Кожен матеріал отримує відповідну категорію, що полегшує пошук для викладачів.

- Кастомізовані фільтри для пошуку текстів: Викладачі можуть здійснювати пошук матеріалів за рівнем складності, тематикою та цілями навчання. Це дозволяє максимально адаптувати процес навчання під індивідуальні потреби учнів.
- Інтеграція відгуків користувачів: Платформа активно збирає відгуки від педагогів і учнів, що дозволяє постійно удосконалювати алгоритми і вдосконалювати функціональність платформи на основі реальних потреб користувачів.

Проект LATILL вже продемонстрував кілька важливих результатів у практиці мовного навчання:

- Покращення доступу до текстів: Викладачі отримали можливість швидко знаходити автентичні тексти, що відповідають рівню та цілям їхнього навчального курсу. Це значно полегшує підготовку до уроків і дозволяє зекономити час.
- Зростання мотивації учнів: Завдяки використанню текстів, які одночасно є цікавими і зрозумілими для учнів, спостерігається підвищений інтерес до навчання та кращі результати у розвитку навичок читання.
- Емпіричні дані: Проект активно збирає дані з практики використання платформи, що дозволяє удосконалювати функціональність, роблячи платформу ще ефективнішою для викладачів і учнів.

Інтеграція технологій штучного інтелекту в мовний навчальний процес відкриває нові горизонти для створення персоналізованих навчальних середовищ. Платформа LATILL є яскравим прикладом того, як технології можуть допомогти педагогам вирішувати одну з найбільших проблем у мовному навчанні – підбір текстів, що відповідають рівню учнів. Завдяки інноваційним

інструментам викладачі мають змогу не лише знайти необхідний матеріал, а й адаптувати його відповідно до конкретних навчальних цілей.

Проект LATILL демонструє високий потенціал для трансформації мовної освіти за допомогою цифрових технологій. Платформа не лише спрощує підбір текстів для навчання, а й створює можливості для персоналізованого підходу до кожного учня, що є важливим кроком у розвитку адаптивного навчання. Цей проєкт відкриває нові перспективи для застосування штучного інтелекту в освіті та створення більш ефективних та мотивуючих навчальних середовищ.

Список літератури

1. AI-based platform for accessing level-appropriate texts on specific topics. URL: <https://latill.eu/>
2. Bund-Länder-Kommission für Bildungsplanung und Forschungsförderung. Geschäftsstelle. URL: <http://www.blk-bonn.de/papers/jb2002.pdf> .
3. Enhancing Adaptive Teaching of Reading Skills Using Digital Technologies: The LATILL Project. URL: https://dl.acm.org/doi/10.1007/978-981-99-0942-1_115
4. Kienberger, M. et al. Enhancing Adaptive Teaching of Reading Skills Using Digital Technologies: The LATILL Project. In: García-Peñalvo, F.J., García-Holgado, A. (eds) Proceedings TEEM 2022: Tenth International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality. TEEM 2022. Lecture Notes in Educational Technology. Springer, Singapore. 2023. URL: https://doi.org/10.1007/978-981-99-0942-1_115.
5. Council of Europe: Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR). Companion Volume with New Descriptors (2018). URL: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>